Planinitiativ

Forslag til plannavn	**Haakonsvern Orlogsstasjon og Knappen**
Bydel, gnr./bnr.	**Laksevåg, 125/2 m.fl.**

Planområdet – dagens situasjon

Planområdet er på om lag 4368,5 daa og ligger innenfor rød sirkel i kartet under. Se forslag til planavgrensning på neste side.

Planinitiativet omhandler i hovedsak Haakonsvern orlogsstasjon, rv 558 Haakonsvernveien, Forsvarets boliger på gbnr 124/8, samt Forsvarets eiendom på Knappen. Planområdet ligger like nord for Bergen lufthavn, like sør for Vestkanten kjøpesenter, og ca. 10 minutter med bil fra Bergen sentrum.

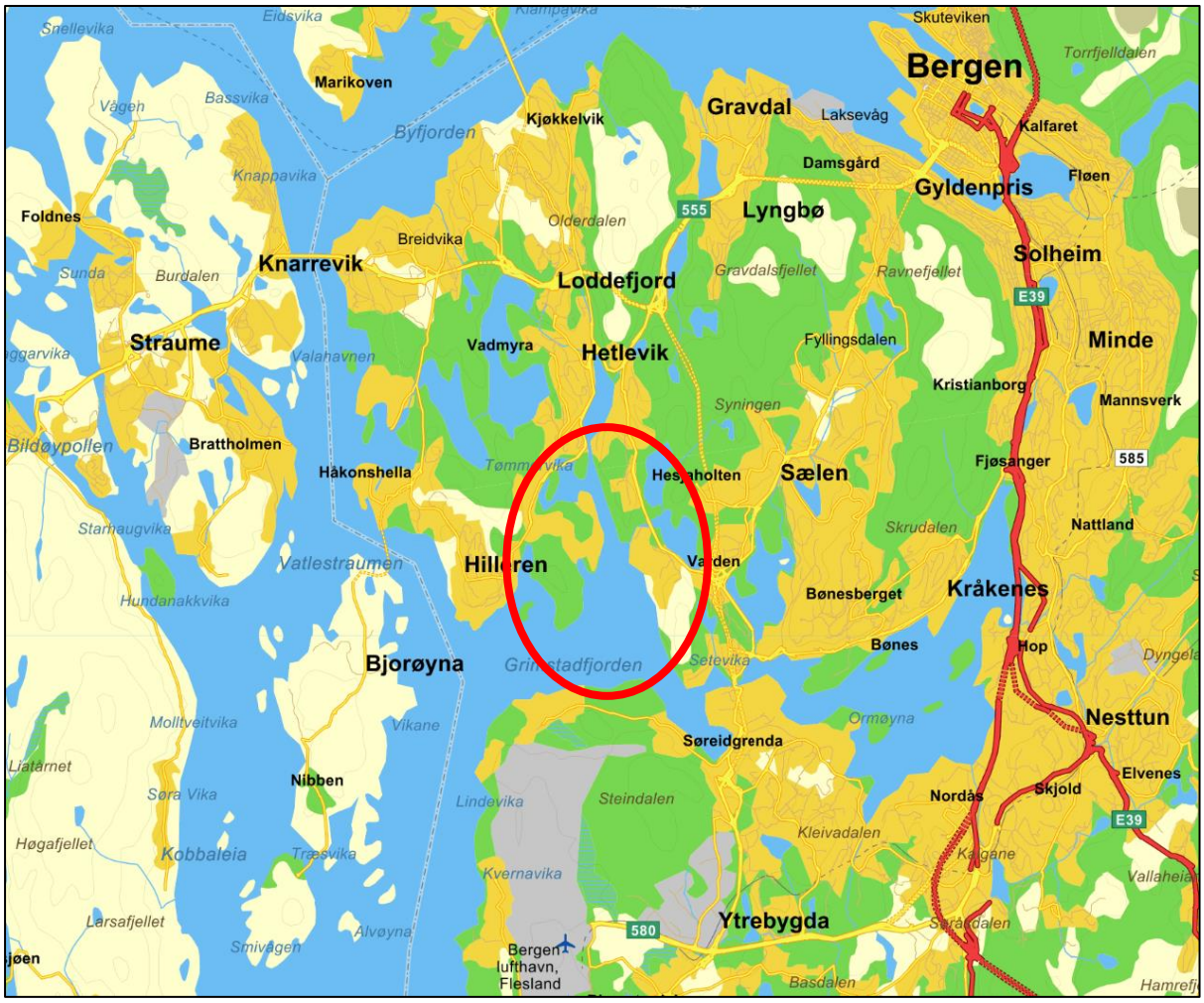

Figur 1 Planområdets beliggenhet, kartutsnitt fra Gulesider

Planområdet er regulert i to eldre planer, en for Bjørndalspollen og Haakonsvern (PlanID: 15680000) og en for Knappen (PlanID: 8480000). Det foreslås en sammenslåing av de to planområdene, med en videreføring av avgrensning av planområdene, men i et redusert omfang av planen for Bjørndalspollen og Haakonsvern. Bakgrunn for forslag til redusert planomfang i denne delen av planområdet er de endringer det er lagt opp til i KPA2018 for planens nordligste område, Bjørndalspollen. Dette vurderes å være et utviklingsområde, som bør reguleres i egen prosess. I sørlig del av planområdet foreslås det å legge plangrensen langs *Militært forbudsområde i sjø*. Forslag til plangrense er vist i kart under og i vedlegg.

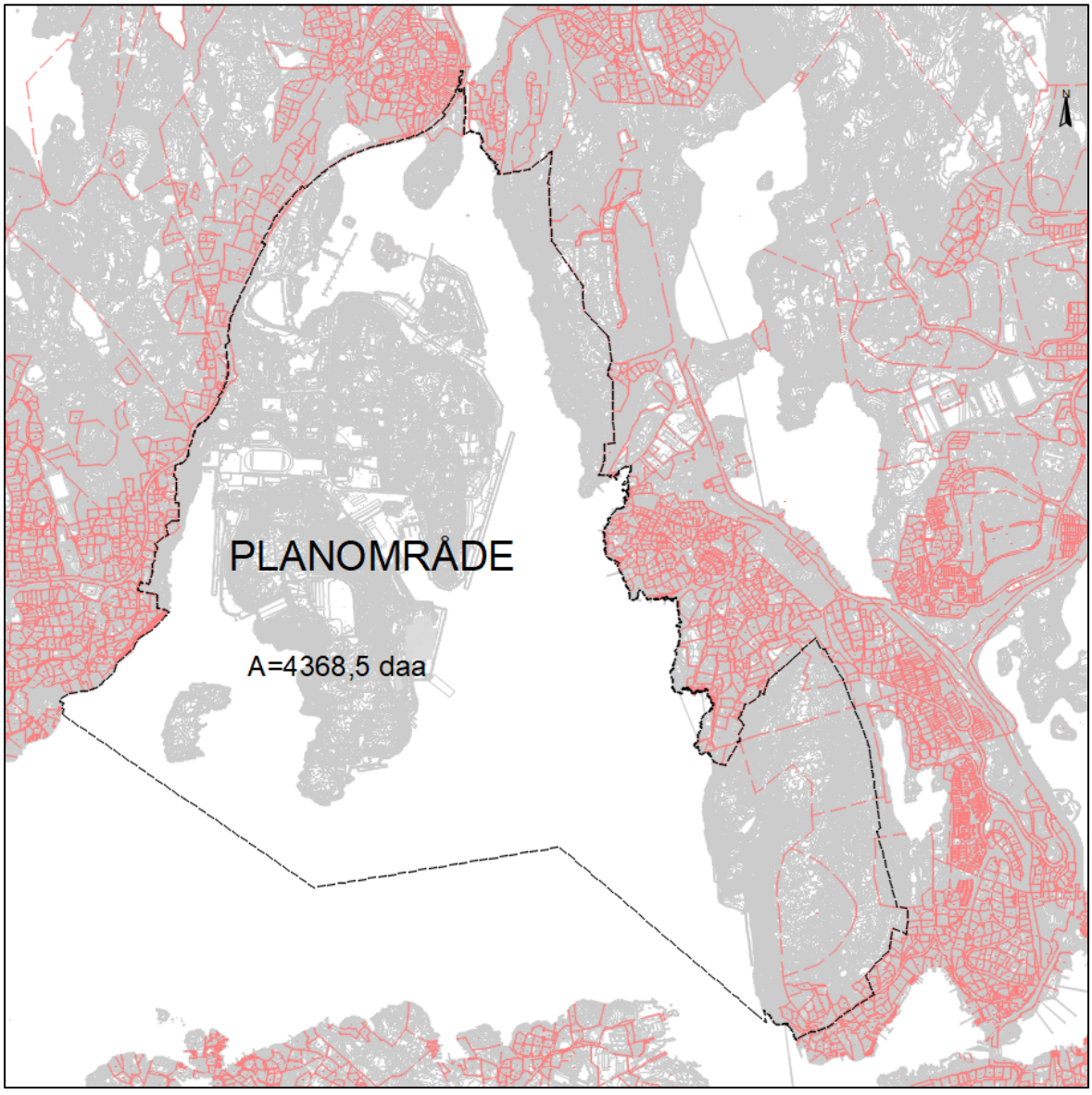

Figur 2 Forslag til plangrense

Planinitiativet omhandler først og fremst Haakonsvern orlogsstasjon, også kalt Sjøforsvarets hovedbase Haakonsvern. Her jobber rundt 3500 offiserer, spesialister, sivile og vernepliktige. Haakonsvern er en av Nord-Europas største maritime militærbaser. Basen er hovedkvarteret til Sjøforsvaret og Marinen, og hjemmebasen til mange av Forsvarets fartøy, som ubåter, korvetter, mineryddere, fregatter og logistikk- og støttefartøy.

En rekke andre forsvarsavdelinger og etater er representerte på Haakonsvern. Luftforsvaret har base for maritim helikopterving (MHV), mens Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO) har Regional logistikkommando Vest-Norge på basen. FLO har i tillegg vedlikeholdsverksted her for Sjøforsvarets fartøy og materiell.

Basen har egen brannstasjon, sykestue, spisemesse, kantine, postkontor, barnehage, kirke, lege- og tannlegekontor, idrettsanlegg, kjøkken og innkvartering. I tillegg finnes funksjoner som lager, verksteder og store kaianlegg.

Følgende overordnede planer og retningslinjer vil være relevante for planarbeidet (ikke uttømmende)

- Retningslinjer for støy i arealplanlegging, T-1442/2021
- Lov om kulturminner
- Statlige planretningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging (2021)
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018)
- Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge
- Regional plan for klima og energi, Hordaland n2014-2030
- Klimaplanen for Hordaland 2014-2030
- Kollektivstrategi for Hordaland 2014
- Kommuneplanens arealdel, KPA 2018

KPA2018, kommuneplanens arealdel

Planområdet (Haakonsvern og Knappen) er i kommuneplanenes arealdel KPA 2018 avsatt til Forsvaret.

Bestemmelser til Forsvaret i KPA:

- Ingen bestemmelser til formålet
- 0 meter byggegrense mot sjø

Aktuelle hensynssoner i KPA:

- Støy
- Brann- og eksplosjonsfare
- Ras- og skredfare
- Naturmiljø – gytefelt torsk
- Landskap - Funksjonell strandsone
- Kulturmiljø – Historiske veifar

Aktuell sikringssone i KPA:

- Militær sikringssone

Mindre, øvrige deler av planområdet er avsatt til følgende i KPA 2018:

- Ytre fortettingssone
- Øvrig byggesone
- Friluftsområder

Reguleringsplaner

Haakonsvern orlogsstasjon er regulert i plan *Laksevåg. Gnr 122, 124, 125 og 126, Bjørndalspollen/Haakonsvern* (PlanID: 15680000), vedtatt i 2001. Planen erstattes delvis.

Forsvarsbasen er som helhet regulert til formål Forsvarsanlegg (land) og Forsvarsanlegg (sjø) i planen. Det er ikke fastsatt maksimal utnyttelse, byggehøyder eller byggegrenser i planens bestemmelser, kun begrensninger for sivil bruk av området.

Nordlig del av planområdet, utenfor forsvarets anlegg, er regulert til boligbebyggelse, kontor/industri, naust og bade- og friluftsområder, samt ulike samferdselsformål. Dette er ikke del av planarbeidet. Gjeldende plan vil fortsatt gjelde for dette området.

Knappen er regulert i plan *FYLLINGSDALEN, GNR. 28, BNR. 1 M.FL. KNAPPEN. PLANNR. 8480000, vedtatt i 1990.* Området er avsatt til spesialområde - forsvarets interesseområde. I planens bestemmelser er det satt begrensninger for eksisterende boliger, og kun bygninger i tilknytning til forsvarets anlegg er tillatt oppført.

Planarbeid under arbeid i nærområdet:

- 71360000- LAKSEVÅG. GNR 124 BNR 52, HAAKONSVERNVEIEN (erstatter del av gjeldende plan for Bjørndalspollen/Haakonsvern)

Følgende andre nasjonale og kommunale føringer vil være relevante for planarbeidet

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

Hensikten med retningslinjene er å oppnå samordning av bolig-, areal- og transport-planleggingen og bidra til mer effektive planprosesser. Retningslinjene skal bidra til et godt og produktivt samspill mellom kommuner, stat og utbyggere for å sikre god steds- og byutvikling.

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning

Kommunene, fylkeskommunene og staten skal gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse stimulere til, og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene (klimatilpasning).

Grønn strategi – Klimastrategi for Bergen (2022-2030)

Bergen kommune sin klimastrategi har som mål at Bergen skal være et lavutslippssamfunn innen 2030 og et 1,5-graderssamfunn i 2050. Strategien går i grove trekk ut på å kutte, sirkulere, bevare og forberede, og skal gjelde innenfor temaene transport/mobilitet, energi, bygg og anlegg, arealbruk, forbruk og avfall og arbeid og næring.

Sykkelstrategi for Bergen 2019-2030

Sykkelstrategien er et styringsverktøy for å lykkes med en ambisiøs sykkelsatsing. Strategiens visjon «Det skal være attraktivt og sikkert å sykle i Bergen» skal være en rettesnor for arbeidet med strategiens hovedmål: Flere skal sykle mer.

Gåstrategi for Bergen 2020-2030

I KPS BERGEN2030 er «Gåbyen» hovedmålet for den aktive byen. Gåstrategi for Bergen 2020-2030 er Bergens første gåstrategi, og er et hjelpemiddel for politikere, offentlig administrasjon, planleggere og

utbyggere for å prioritere de gående. Hovedmålet med strategien er at flere skal gå mer i Bergen. Strategien angir delmål og satsinger for å oppnå hovedmålet, og følges opp av handlingsplaner.

Identitet med særpreg - Kulturminnestrategi for Bergen 2019-2023

Kulturminnestrategien «Identitet med særpreg» utgjør første del av kommunedelplan for kulturmiljø i Bergen, og er kommunens viktigste kulturminnepolitiske dokument.
«Identitet med særpreg» gjenspeiler kulturminnenes og kulturmiljøenes viktige rolle og fellesskapsverdi i et samfunn i endring. Strategien fokuserer både på ivaretakelse av kulturminner og kulturmiljø og på mulighetene de gir i utviklingen av Bergen. Strategidelen av "Identitet med særpreg" er overordnet og gir retning for hvordan vi i Bergen skal styrke byen og bydelenes identitet og særpreg gjennom bære-kraftig forvaltning av historiebærende elementer.

Kommunedelplan for overvann 2019–2029 | Bergen Vann

Kommunedelplan for overvann er utarbeidet i samarbeid mellom Plan- og bygningsetaten, Bymiljøetaten og Bergen Vann. Planen er retningsgivende for overvannshåndtering i all arealplanlegging i Bergen kommune.

Klimanorm for Bergen

Klimanormen er et verktøy som skal hjelpe forslagsstiller å svare ut klimabestemmelsene i KPA2018 §§ 18.3 og 18.4. Den er en målestokk for fastsetting av klimaambisjoner.

Andre relevante føringer

- Langtidsplan for Forsvarssektoren
- Landsverneplan for Forsvaret
- Forsvarssektorens arbeidsplasskonsept
- Forsvarsbyggs arealplanveileder
- Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven)
- Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi
- Infrastrukturprosjekt for Haakonsvern

Planinitiativet

I vedtatt Langtidsplan for forsvarssektoren 2025-2036 Prop 87 S fremlegges det prioriteringer av styrking av sjøforsvaret, der en del av den planlagte utviklingen er å understøtte ny fartøysstruktur. For Haakonsvern innebærer dette bl.a. oppgradering av adkomstforhold, forbedring og forlengelse av eksisterende kai, etablering av nye logistikkflater, tilrettelegging og oppgradering av infrastruktur, samt fortetting av forlegning- og kontorbebyggelse. Pågående arbeid med å etablere ny adkomst til basen videreføres. Arbeidet med å bygge kaianlegg og verkstedsfasiliteter til nye ubåter på Haakonsvern er påbegynt. Prosjektet er omfattende og skal sørge for nødvendig infrastruktur til å gjøre vedlikehold på ubåter, samt understøtte nye ubåter. Overordnet plan for arealdisponering, behovsmatrise og prosjektportefølje er under utarbeidelse og vil legge grunnlaget for reguleringsplanarbeidet.

Det totale omfanget av utbyggingen vil fremkomme av en arealstudie i forbindelse med planarbeidet. Innvirkning på nabolag, natur og landskap, veg- og trafikkforhold m.m. vil utredes og redegjøres for gjennom planforslaget.

Det legges opp til å forsterke og fortette dagens kjerne i det man kan kalle hverdagsbasen. Her er det forlegningskapasiteter, administrasjonsbygg, messe, idrett- og undervisningsbygg, brannstasjon, post og sykestue. Dette er det leirområdet som møter en når man kommer inn gjennom porten til basen.

Utenfor dette kjerneområdet blir funksjonene mer avdelingsspesifikke og nisje-orienterte. Flere av funksjonene her er dynamiske, og endrer behov og karakter avhengig av hvilket aktivitetsnivå som er i de operative områdene. Det kreves derfor en økt fleksibilitet til å håndtere endringene i behov i disse områdene.

I området mellom kjerneområdet og de operative områdene er topografien av en slik art at arealene er vanskelig tilgjengelige og dermed ikke i tilstrekkelig grad er innrettet for å understøtte fleksibiliteten som etterspørres. I tillegg er det i dag dårlig tilrettelagt for gang- og sykkeltrafikk inne på basen og det er flere trafikkfarlige områder. Planarbeidet vil omfatte å se på mulighetene til å utvikle de ulike områdene til å fungere bedre sammen. Planarbeidet vil også omfatte en optimalisering av trafikk-, transport og mobilitetsløsninger.

Foreslått formål:

Hovedformål: Ulike forsvarsformål og samferdselsformål.

Planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak:

Planlagt bebyggelse samsvarer med dagens bebyggelse, men i et økt omfang. Det planlegges for en økt kapasitet ved basen og dette innebærer behov for nybygging og oppgradering av kontor-, undervisnings-, kvarter- og forlegningsbebyggelse. Det er ønskelig å samlokalisere enkelte funksjoner og etablere gode og fleksible interne forhold mht. boforhold, mobilitet, logistikk og samhandling. Videre planlegges det for utvidet kapasitet for kai, lager og logistikkflater, samt opprettholdelse og fornying av høysikkerhetsfunksjoner.

Funksjonell og miljømessig kvalitet:

Det er viktig at basen har høy grad av funksjonalitet. Dette avhenger av god logistikk, mobilitet, oversikt og tilgjengelighet på basen. Planarbeidet vil omfatte redegjørelser for organisering/omorganisering av hovedfunksjoner og plassering av disse. Det vil jobbes med at funksjoner som er i relasjon til hverandre, plasseres i nærheten av hverandre der det er hensiktsmessig. Utredning av eksisterende bebyggelse er igangsatt mht. funksjonalitet og brukbarhet for å gi et best mulig grunnlag for videreutvikling av basen.

Et høyt antall mennesker jobber og bor på basen, og det er viktig å vektlegge gode forhold mht. arbeids- og bomiljø. Det vil beskrives hvordan dette ivaretas i dag og i fremtiden, i tillegg til hvordan grønne kvaliteter, uteoppholdsareal og sosiale soner er planlagt for alle ulike brukere av basen.

Utbyggingsvolum:

Fremtidig totalt behov mht. utbyggingsvolum er ikke endelig avklart på dette tidspunktet. Gjennomføring av arealdisponeringsplan, behovsmatrise og prosjektarbeid vil vise behovet for restaurering, ombygging og nybygging, og vil legge grunnlaget for det videre planarbeidet. I planprosessen vil det vektlegges at vesentlige deler av planlagt utbygging skal vises i snitt og illustrasjoner, og at konsekvensene av utbyggingens totale volum skal beskrives detaljert i planforslaget.

Det er ikke utarbeidet illustrasjoner til planinitiativet. Følgende soneplan viser imidlertid hvor det er vurdert å være muligheter for utvikling/fortetting (Knappen er ikke inkludert, da det her ikke er planlagt vesentlige tiltak):

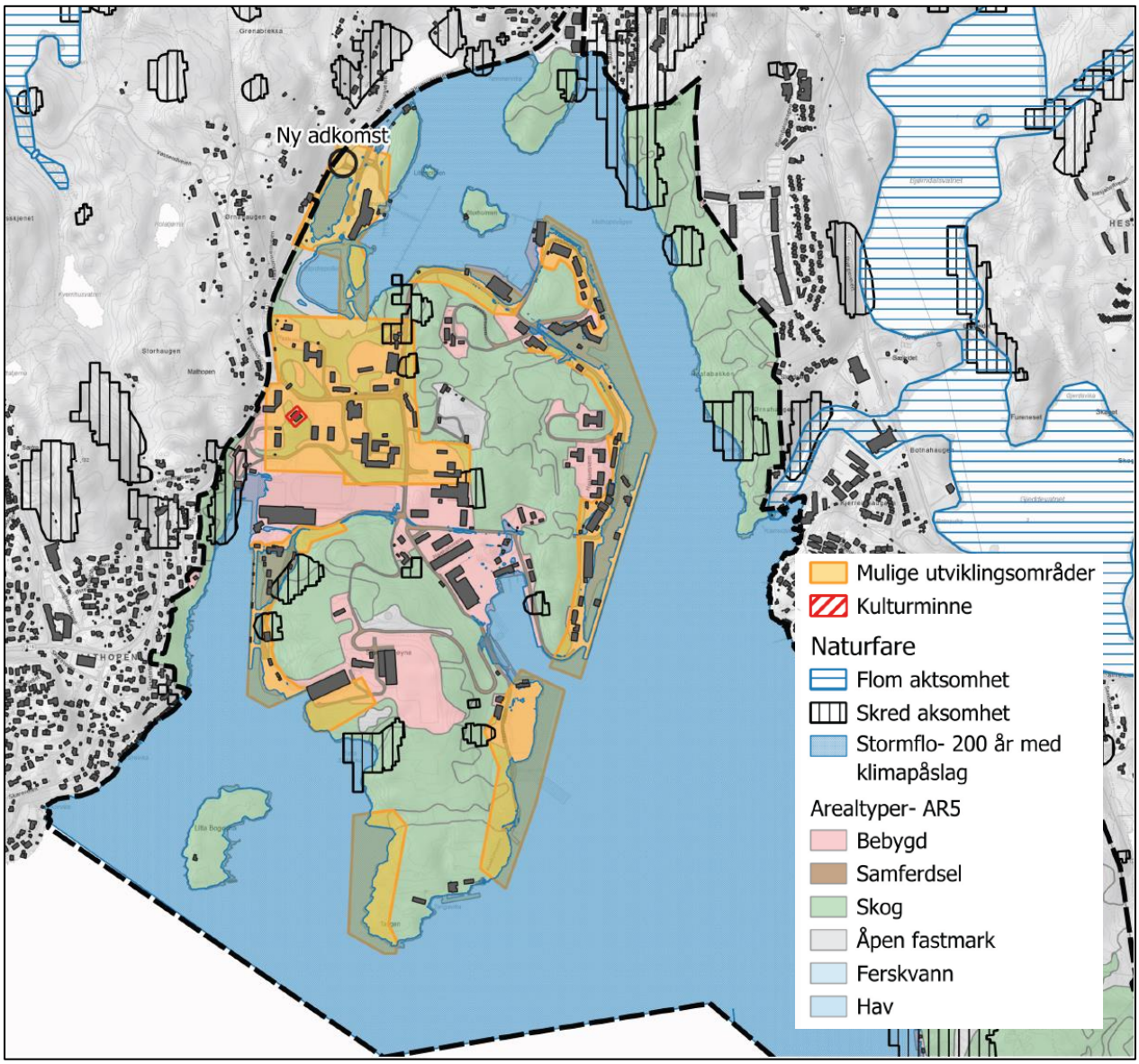

Figur 3 Grov soneplan for mulige utviklingsområder, illustrasjon: 3RW arkitekter (sammenstillingskart fra vedlagt stedsanalyse)

Tilpasning til landskap og omgivelser:

Nye byggetiltak vil tilpasse seg landskap og terreng. Basen er stor og innehar store naturområder. I utgangspunktet er det ønskelig å bevare så mye natur som mulig. Dersom natur skal bygges ned må det først gjøres grundige avveininger med tanke på behov, plassering og konsekvens. På tross av basens størrelse, er det likevel ikke så mye plass å bygge på dersom en skal bygge i områder der det allerede er bygget. Det er behov for store logistikkflater, i tillegg til en betydelig andel nye bygg. Det totale fotavtrykket vil være å betrakte som vesentlig. Konsekvenser av dette vil utredes som del av planarbeidet, og eventuelle avbøtende tiltak vil gjennomføres der det er nødvendig.

Ny bebyggelse vil tilpasses omgivelsene internt i basen, og vil trolig ikke påvirke omgivelsene utenfor basen i vesentlig grad visuelt sett, da basen i stor grad ligger trukket unna sivil bebyggelse og anlegg. Unntaket for dette er bebyggelsen i adkomstområdene. Her vil det legges opp til at ny bebyggelse

tilpasses omgivelser og nabobebyggelse, som i KPA2018 ligger i Øvrig byggesone. Etablering av ny bebyggelse skal så langt det lar seg gjøre ikke føre til forringelse av sol- og utsiktsforhold for eksisterende boliger og naboer.

Knappen, som ligger sørøst for selve basen, er et viktig friluftsområde. Det er i utgangspunktet ikke planlagt utbygging i dette området.

Om planinitiativet utfordrer føringer gitt i overordnende planer og retningslinjer hva angår byggehøyder, uteoppholdsareal med mer:

Planen er i tråd med overordnete planer og retningslinjer. Kommuneplanens arealdel KPA2018 setter ingen begrensninger for hovedformålet (*Forsvaret*) til det aktuelle planarbeidet. Relevante nasjonale, regionale og kommunale retningslinjer vil hensyntas i planarbeidet.

Aktuell risiko og sårbarhet:

Det er utført en innledende vurdering av hvilke temaer som skal inngå i planarbeidets risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). ROS-analyse vil utarbeides og fortløpende suppleres gjennom planprosessen. Det vil tas hensyn til det som avdekkes i analysen i planarbeidet, og det vil beskrives hvordan samfunnssikkerhet skal ivaretas, blant annet gjennom å forebygge risiko og sårbarhet, og gjennom nødvendige avbøtende tiltak.

Følgende tema er foreløpig vurdert som aktuelle for planen:

1. Overvann/urban flom/ekstrem nedbør
2. Stormflo
3. Snø/snøskred
4. Steinsprang/stein-skred
5. Radongass
6. Vind
7. Skogbrann/lyngbrann
8. Terrengformasjoner med farer (stup etc.)
9. Akutt forurensing
10. Støv og støy: trafikk
11. Støy: andre kilder
12. Forurenset grunn
13. Ulykke i av- og påkjørsler
14. Ulykker med gående-syklende
15. Fare for terror/sabotasje

Målsetting om klimagassreduserende tiltak:

For å sikre funksjonalitet, forsvarsevne og beredskap er det viktig at infrastrukturen er i henhold til dagens standard, at en har forsyningssikkerhet, at en har robust og effektiv drift av basen, samt at en tar høyde for klimaendringer samtidig som en minimerer klimagassutslipp og energibruk. Det er igangsatt, og delvis gjennomført, et infrastrukturprosjekt for basen som omfatter en total oppgradering av infrastrukturen, som blant annet innebærer forbedret kraftdistribusjon, utbygging av fjernvarmenett, nye vann- og avløpsledninger. Dette vil gi en betydelig positiv effekt på basens klimaavtrykk.

Det vil utarbeides et innledende, overordnet energikonsept som del av planarbeidet. Tradisjonelt har fokuset for Forsvarsbygg vært på energikonsept for det enkelte bygg, men den kommende utviklingen på Haakonsvern er av et omfang som gjør at det er ønskelig å tenke helhetlig energikonsept på områdenivå.

Energikonseptet vil være i tråd med Forsvarsbygg sin strategi og mål for energi og bærekraft, der innsatsområdene er følgende:

Figur 4 Innsatsområder, kilde: Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi

Videre vil en se til følgende mål hentet fra Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi, for å redusere energiforbruket og direkte klimagassutslipp:

- Kutte bruken av innkjøpt energi med 15 prosent i løpet av 2025
- Fase inn nullutslippskjøretøy for administrative kjøretøy innen 2025
- Redusere utslippene fra operativ virksomhet med minst 20 prosent mot 2030
- Innføre nullutslippsløsninger for byggeplasser
- Samarbeide med NATO for bruk av alternative drivstoff
- Bruke egenprodusert energi i nybygg og rehabiliteringsprosjekter
- Utforske ny teknologi for produksjon og lagring av energi
- Effektivisere øving og trening gjennom blant annet økt simulatorbruk

Når basen nå skal fortettes og videreutvikles vil det å gjenbruke og oppgradere eksisterende bygg være en fordel framfor å rive. Bruk av kollektivtransport og sykkel til og fra jobb for både ansatte og besøkende ved basen, er noe det i planarbeidet vil legges opp til gjennom å tilrettelegge gode løsninger for dette.

Det vil utarbeides klimagassberegning til planen iht. KPA 2018 og Klimanorm Bergen. Det er gjort en innledende beregning, men da planen er i et særs tidlig stadium er det lagt inn foreløpige tall til planinitiativet og det må tas forbehold om at beregningene er usikre/unøyaktige.

Ifølge Klimanorm Bergen skal klimagassberegninger kreves ved vesentlig naturinngrep, nybygg større enn 1000 m^2 BRA og ved valg mellom riving eller bevaring av eksisterende bygg, jf. KPA § 18.4. I innledende fase dekkes kravet gjennom fastsetting av klimaambisjoner ved hjelp av Klimanorm Bergen

(utarbeides i henhold til *Veileder Klimanorm Bergen*). I saker med krav om klimagassberegning, som i denne saken, limes det inn utsnitt med resultater fra Excel-verktøyet:

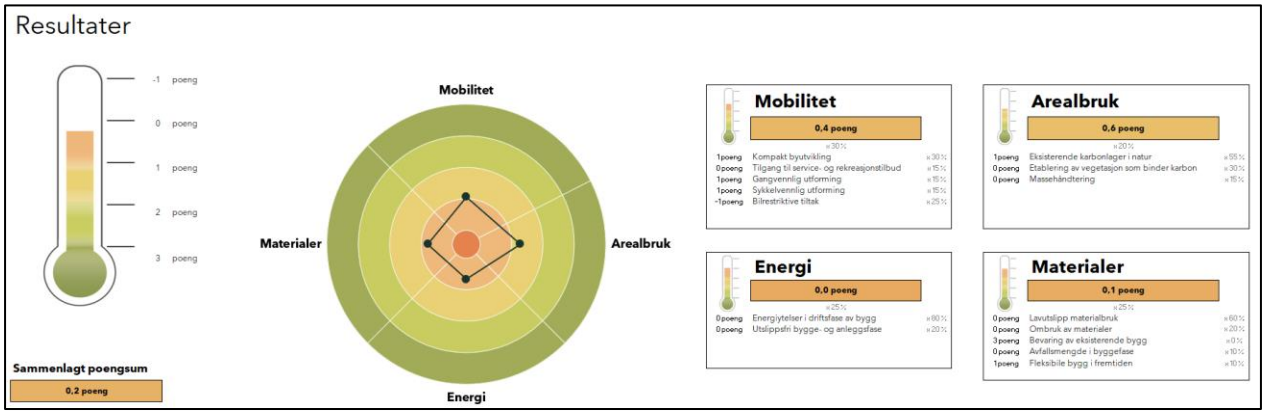

Figur 5 Utsnitt av foreløpige resultater fra mal for klimanorm.

Virkninger av planinitiativet

Byggetiltak ved videreutvikling av Haakonsvern vil ha virkninger som strekker seg utenfor planområdet, bl.a. for trafikkforhold, støy, nær- og fjernvirkning, samfunnssikkerhet og ulike begrensninger. Det er allerede lagt begrensninger på sivil boligutvikling i nærområdet for å redusere faren for innebygging av marinebasen. Tålegrensen for den belastningen som militær virksomhet påfører sivilsamfunnet, enten i form av støy eller som byggebegrensning, anses allerede å være utfordret. Til tross for dette er det ansett som avgjørende å få gjennomført en regulering av området, som gir økte og forutsigbare rammer for videreutvikling av marinebasen. Innenfor planområdet vil planlagte tiltak ha innvirkning på natur og landskap, trafikkforhold, sikkerhet, bo- og arbeidsmiljø, overvannshåndtering m.m.

Tema som skal belyses/utredes i planarbeidet (ikke uttømmende):

- Trafikkforhold og samferdsel
- Energibruk og klimagassutslipp
- Avrenning og overvann
- Kulturminner
- Samfunnssikkerhet
- Naturmangfold inkl. marine naturtyper
- Støy: trafikk-, fly- og skytestøy
- Stormflo
- Steinsprang
- Forurenset grunn
- Landskap

Vurdering av behov for konsekvensutredning

I henhold til *Forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter plan- og bygningsloven* § 1-l skal det gjøres en vurdering om planen eller tiltaket omfattes av forskrift om konsekvensutredning. Formålet med forskrift om konsekvensutredning er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelse av planer og tiltak, og når det tas stilling til om og på hvilke vilkår eller tiltak kan gjennomføres. KU-forskriftens §§ 6, 7 og 8 bestemmer hvilke planer og tiltak som omfattes av

forskriften. § 7 gjelder for planer som behandles etter andre lover enn plan- og bygningsloven, og vurderes dermed ikke i planinitiativet.

§ 6. Planer og tiltak som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram eller melding

Følgende planer og tiltak skal alltid konsekvensutredes og ha planprogram eller melding:

a) kommuneplanens arealdel etter § 11-5 og regionale planer etter plan- og bygningsloven § 8-1, kommunedelplaner etter § 11-1, og områdereguleringer etter § 12-2 når planene fastsetter rammer for tiltak i vedlegg I og II
b) reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven for tiltak i vedlegg I. Unntatt fra dette er reguleringsplaner der det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan og der reguleringsplanen er i samsvar med denne tidligere planen
c) tiltak i vedlegg I som behandles etter andre lover enn plan- og bygningsloven.

Vurdering:

a) Planinitiativet foreslår detaljregulering og omfattes ikke av § 6 a.
b) Planen inneholder ikke nyetablering av tiltak i vedlegg I. Planen inneholder imidlertid utvidelser eller endringer av tiltak nevnt i vedlegg I, pkt.8. der utvidelsen eller endringen i seg selv overstiger størrelseskriteriene i vedlegget, jf. vedlegg I, pkt. 30.

8.	a) Etablering av innlands vannveier og havner for trafikk på innlands vannveier der skip over 1 350 tonn kan seile (mindre tiltak omfattes av vedlegg II nr. 10f) b) Nyetablering av farleder, havner og havneanlegg, der skip på over 1 350 tonn kan seile og anløpe. Ferjekaier inngår i punkt 7b, 7c eller 7e.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.

c) Det aktuelle planarbeidet skal behandles etter plan- og bygningsloven, og omfattes ikke av § 6 c.

§ 8. Planer og tiltak som skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn

Følgende planer og tiltak skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger etter § 10, men ikke ha planprogram eller melding:

a) reguleringsplaner for tiltak i vedlegg II. Unntatt fra dette er reguleringsplaner der det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan og der reguleringsplanen er i samsvar med denne tidligere planen
b) tiltak i vedlegg II som behandles etter en annen lov enn plan- og bygningsloven.

Vurdering:

a) Planen inneholder tiltak i vedlegg II. Dette gjelder pkt. 10. e)

e)	i.	Bygging av veier	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
	ii.	Bygging av havner og havneanlegg, herunder fiskehavner og offshorerelaterte havner	
	iii.	Utvidelse eller vesentlig endret bruk av eksisterende farleder.	

Planen inneholder også tiltak i vedlegg II, pkt.13.

13. UTVIDELSER ELLER ENDRINGER		
	Utvidelser eller endringer av tiltak nevnt i vedlegg I og vedlegg II som kan få vesentlige virkninger.	Jf. ovenfor

Planlagte tiltak og endringer av tiltak i planen er vurdert å være av et størrelsesomfang som kan gi vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Vurderingen er gjort iht. kriteriene i KU-forskriftens §10. Følgende punkt er trukket ut fra § 10 som sannsynlige egenskaper ved tiltak eller endringer av tiltak i planen, som kan gi vesentlige virkninger for miljø og samfunn.

- Egenskaper ved planen eller tiltaket som kan kreve KU:
  - størrelse, planområde og utforming
  - bruken av naturressurser, særlig arealer
  - avfallsproduksjon og utslipp

- Lokalisering og påvirkning på omgivelsene. Mulig at tiltaket kan komme i konflikt med:
  - utvalgte naturtyper (naturmangfoldloven kapittel VI)

b) Planen inneholder ikke tiltak i vedlegg II som behandles etter en annen lov enn plan- og bygningsloven, og omfattes ikke av §8 b).

Konklusjon:

Planen er vurdert å utløse krav om konsekvensutredning med planprogram iht §§ 6 b), 8 a) og 13. Foreløpig er det vurdert at følgende tema skal konsekvensutredes:

- Klimagassutslipp
- Vannmiljø
- Naturmangfold
- Trafikk og samferdsel

Medvirkning

Naboer, grunneiere, festere og andre berørte vil varsles i brev og annonse i avis. Det vil vurderes om det skal holdes et åpent informasjonsmøte ved varsel om oppstart eller ved høring/offentlig ettersyn av planforslaget.

Offentlige høringsinstanser som vil varsles om oppstart av planarbeid er som følger:

- Barn og unges representant
- Barnehagemyndigheten

- Bergen brannvesen
- Bergen Havn AS
- Bergen Vann
- BIR
- BKK
- Byantikvaren
- Bymiljøetaten
- Byrådsavdeling for barnehage og skole
- Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett
- Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap
- Helsevernenheten
- Klimaetaten
- Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse v/Byrådsleders avdeling
- Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), region vest
- Plan- og bygningsetaten (Byplanavdelingen)
- Plan- og bygningsetaten (GIS-seksjon)
- Statens vegvesen
- Statsforvalteren i Vestland
- Vestland fylkeskommune
- Kystverket

Vedlegg til planinitiativet:

- Forslag til planavgrensning (PDF + SOSI)
- Forslag til fremdriftsplan
- Innledende stedsanalyse